

Handläggare
Lisa Gagnerud
Telefon: 08-50825356**Till**
Socialnämnden
2025-08-26

Skrivelse om boendestöd

Svar på skrivelse från Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Andrea Hedin (M) m.fl. har genom en skrivelse ställt frågor om insatsen boendestöd. Skribenten lyfter att boendestöd är en viktig insats som bland annat kan vara preventiv och förebyggande. I skrivelsen lyfts frågor om hur ersättningen ser ut, om den är likvärdig för olika driftsformer, om det finns mått för effektivitet och kvalitet, hur majoriteten ser på olika driftsformer, om några privata boendestödsverksamheter har lagts ned och om det finns planer på att utöka egenregin.

Förvaltningen är enig med skribenten om att boendestöd är en viktig insats som kan förebygga större utsatthet och kostnader. Under 2024 hade 6328 stockholmare insatsen, fördelat på verksamhetsområdena socialpsykiatri, funktionsnedsättning, skadligt bruk och beroende och äldreomsorg.

Ersättningen för boendestöd inom valfrihetssystemet regleras i kommunfullmäktiges budget och utföraren får betalt per beställd timma. Stadsledningskontoret genomför årliga brukarundersökningar som kan jämföras på stadens hemsida.

Sedan valet 2022 har tio avtal inom valfrihetssystemet för boendestöd sagts upp, varav fem avtal har sagts upp av socialförvaltningen och fem avtal har sagts upp av utförarna själva. Socialförvaltningen har inte fått några signaler om att stadsdelsförvaltningarna planerar att utöka sin boendestödsverksamhet. Ett visst boendestöd bedrivs utanför valfrihetssystemet, framför allt gäller det boendestöd till personer som tillhör målgruppen skadligt bruk och beroende.

Bakgrund

Andrea Hedin (M) m.fl. har i en skrivelse till socialnämnden 2025-04-22 framfört ett antal frågor gällande insatsen boendestöd. Tapani Juntunen (SD) anslöt sig till skrivelsen.

Ärendet

I skrivelsen framförs att boendestöd är en stödjande och preventiv insats inom olika områden. Insatsen beskrivs både förebygga höga kostnader och problem men kan även stödja den enskilde i vardagen och utveckla dennes egna förmågor i form av hjälp till självhjälp. I skrivelsen ges några exempel på när boendestöd är en viktig insats, tex. för att förhindra vräkningar och skuldsättning, ge motivation att vara en del av samhället, stödja individer med skadligt bruk och beroende och psykiatriska problem.

I skrivelsen framförs även att olika driftsformer utvecklar verksamheterna avseende ekonomi, effektivitet och kvalitet.

Med anledning av ovanstående ställs följande frågor:

- Hur ser ersättningen ut inom staden till just insatsen boendestöd?
- Är ersättningen likvärdig i förhållande till driftsform?
- Finns några mått eller annat underlag som uttrycker effektivitet, kvalitet och resultat mellan enheter och mellan driftsformer?
- Hur ser majoritetens inställning ut till olika driftsformer i staden generellt avseende olika verksamheter och inom boendestöd speciellt inom socialtjänsten?
- Har några privata boendestödsverksamheter lagts ned sedan valet 2022?
- Om så är fallet hur många?
- Finns några ytterligare planer på att utöka egenregin avseende boendestöd och minska på utförande i privat regi?

Ärendets beredning

Förvaltningsgrupp har behandlat ärendet den 20 augusti 2025 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 21 augusti 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar bilden av att boendestöd är en viktig insats som både kan förebygga större utsatthet och kostnader. Boendestöd ger även många stockholmare ett nödvändigt, praktiskt stöd i vardagen.

Antal personer med insatsen boendestöd

Boendestöd är en insats som ökar, både nationellt men även lokalt i Stockholms stad. Enligt Socialstyrelsens nationella statistik från 2024 är boendestöd den vanligaste insatsen enligt socialtjänstlagen för personer med funktionsnedsättning under 65 år.¹

¹ Statistik om socialtjänstinsatser till personer med funktionsnedsättning 2024, Socialstyrelsen, Art.nr: 2025-5-9627, 2025, s. 1-3.

Totalt hade 6328 stockholmare insatsen boendestöd under 2024, fördelat på följande sätt:

Social- psykiatri	Funktionsned- sättning	Skadligt bruk och beroende	Äldreomsorg
3034 personer	1590 personer	349 personer	1355 personer

Regiform

Socialförvaltningen upphandlar boendestöd enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem). I dagsläget finns 36 valbara utförare varav 13 är i kommunal regi och 23 är i privat regi. Samtliga verksamhetsområden nyttjar dessa utförare inom ramen för valfrihetssystemet.

Inom området skadligt bruk och beroende tillhandahåller dock sju stadsdelsförvaltningar boendestöd i kommunal regi utanför valfrihetssystemet. Det organiseras i dessa fall som en öppenvårdsinsats riktad till personer med skadligt bruk och beroende.

Även personer som bor i försöks- eller träningslägenheter via socialförvaltningen får boendestöd som inte ingår i valfrihetssystemet. När de sedan tar över sitt kontrakt kan socialförvaltningen fortsätta sälja boendestöd till stadsdelsförvaltningen om det behövs.

Dessutom har socialförvaltningen ett specialiserat boendestödsteam för personer med samlarsyndrom, som inte ingår i valfrihetssystemet. Teamet arbetar enligt en speciell metod som är mer resurskrävande än ordinärt boendestöd. Arbetssätten grundar sig på den bästa tillgängliga kunskapen om hur personer med samlarsyndrom bäst kan stödjas. Personer med samlarsyndrom är en grupp som har särskilda behov och som är svår att nå och stötta, vilket medför en ökad risk för avhysningar.

- Hur ser ersättningen ut inom staden till just insatsen boendestöd?

Ersättningen inom valfrihetssystemet regleras i kommunfullmäktiges budget. Utföraren får betalt per beställd timma. I tabellen nedan framgår priset per boendestödstimma. Ersättningen inkluderar kvällar och helger.

Antal timmar	Kommunal regi kr/månad	Privat regi kr/månad
1-7 timmar	523	533
8-18 timmar	467	478

19 timmar -	439	451
-------------	-----	-----

Socialförvaltningens pris för boendestöd till personer som övertagit sina kontrakt är 400 kr per timma.

Inom samlarteamet är det samma timpriser som inom valfrihetssystemet.

Stadsdelsförvaltningarnas boendestöd för personer med skadligt bruk och beroende är anslagsfinansierat.

- Är ersättningen likvärdig i förhållande till driftsform?

Inom valfrihetssystemet ska samtliga utförare kunna verka på likvärdiga villkor, oavsett driftsform. Ersättningen till privata utförare är dock 2,5 procent högre för att kompensera för att utförare i egen regi har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster.

- Finns några mått eller annat underlag som uttrycker effektivitet, kvalitet och resultat mellan enheter och mellan driftsformer?

Stadsledningskontoret genomför regelbundna brukarundersökningar för insatsen boendestöd. Utförarna kan presentera sitt resultat på stadens hemsida. Genom dessa undersökningar kan stockholmare jämföra olika utförares resultat. Brukarundersökningarna genomförs för utförare inom valfrihetssystemet.

- Hur ser majoritetens inställning ut till olika driftsformer i staden generellt avseende olika verksamheter och inom boendestöd speciellt inom socialtjänsten?

Förvaltningen överläter till den politiska majoriteten att själva redogöra för sin inställning till olika driftsformer, på en generell nivå. Förvaltningen har dock inte erfarit att majoriteten har yttrat sig om olika driftsformer inom insatsen boendestöd. Till följd av ett budgetuppdrag har dock ickevalsalternativet ändrats från den närmsta boendestödsutföraren oavsett regiform till den närmsta kommunala utföraren, i de fall det finns en passande verksamhet:

För den enskilde som av olika skäl inte kan eller vill välja leverantör finns ett ickevalsalternativ.

Stadens ickevalsalternativ utgörs av den närmaste kommunala utföraren i den stadsdel där den enskilde bor som har en passande verksamhet. I de fall det saknas en kommunal utförare utses ickevalsalternativet genom närhetsprincipen. Den utförare som

ligger närmast den enskildes bostad och som har en passande verksamhet är ickevalsalternativ.²

- Har några privata boendestödsverksamheter lagts ned sedan valet 2022? Om så är fallet hur många?

Sedan valet 2022 har tio avtal inom valfrihetssystemet för boendestöd sagts upp. Socialförvaltningen har sagt upp eller hävt fem avtal och boendestödsutförare har på eget initiativ sagt upp ytterligare fem avtal. Socialförvaltningen har vid några tillfällen efterfrågat anledning till uppsägning när privata utförare själva har sagt upp sina avtal. I dessa fall har utförarna återkopplat att ersättningen inte täcker kostnaderna.

- Finns några ytterligare planer på att utöka egenregin avseende boendestöd och minska på utförande i privat regi?

Socialförvaltningen har inte fått några signaler som tyder på att stadsdelsförvaltningarna planerar att utöka sin boendestödsverksamhet. Privata utförare är välkomna att ansluta sig till valfrihetssystemet om de lever upp till de krav som ställs i förfrågningsunderlaget.

Socialförvaltningen har även detta budgetuppdrag under 2025: ”Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till stadsövergripande insatser i form av CM och boendestöd, för att säkerställa likställighet och kontinuitet i stödinsatser.”

Budgetuppdraget kommer att redovisas till socialnämnden i samband med verksamhetsberättelsen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse om boendestöd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-08-14
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-08-14